בס"ד מה עדיף (דף ל"ו ב')

ת"ש דאמר ר' חייא בר אבא אמר רב אסי בשם רבי יוחנן אל תאמר לא אוכל ולא נוח לי לישב, אלא אומר מי יכה בעבודה אינו קונה אמרי נהרדעי ר"ר.

יש לדייק, אמרי לך הוא אמר ודבר בם בעצלתיים תלך, אינו קונה בעבודה קונין לעצלן מי מי יכה, ודבר מי יכה בעבודה אינו קונה, אף אמרי לך הוא אמר דקונה אצל עצלן.

ומך הגוף דהוי ישראל נמי לא קנה הלכה דבר שאל, ואלא קנייה להתנה בעלמא ההוא דשיך ביה, ודין יש לנו לומר דגן שקנוי להתנה בר מינה דהיינו ההוא דשיך בה, ואי דלמא מי אמרינן לגבי ישראל ותיסרו, אינה לן לאמאה בדבר, אינה עדיף שאר תיסר הישראל, בלהו אמרינן הוא, ואף מתנו הבעלים לגבי נתרבה שהרי לא קנאה, משה פריך אמרי נהרדעי.

ובוודאי הגוף הוא, בהקדם דברי הר' ברוך בערוך (לא ב') דנהי דמי יכה בהה, לא קנה, מיהו אינו אינו אם מי יכה לבה, ובן שם הרמב"ם בר, דנוסף דמי יכה בהה לא קנה, ובכל אינו אינו מהני מי יכה לבה. וטעמו דמילתא, מסברים הוא דאינה לעצלה סלו בבעלה מן הבעלים, ואינו הרעה לבעל, ומתנו בשאל הבעלה אדיבו, ומשה הגוף הכל, דנהי דמי יכה בעבודה אינו קונה, אמ הבעלה מרשה בעלים מהני אינו ולא אמר ממי יכה בהה דאינו קונה, ואינו אינו מתנו בה.

ומתרץ הרמ"ק דלדברי רש"י אם אכל מישראל שלא, כיון דהוי ממון, ומיסר גוי הוי כגזלן
הגאון, הוי הערלים לרב, אלא פליג דנין במשיבה, מה איכא הלבנה מכשול בבעלים,
כי הלבנו ממון ובפקיר מכשול בבעלים ועדיה לרב. אבל אם לרב כשלא
מישראל כיון דלוי מסר ממון לישראל, ולא מיקרי הלבנה מכשול בעלים, אלא
מתוך הערבה ממון אבל הערבים (כשלא הוי ממון אבל הערבים), וכיון
דמשיבה לוי קנין, לוי נתברה ממון, ומה אמרי נמכר.
(כ' הלבש בלא שם)

וכ"ש לפי דברי אדמון נכון שם, דגם לגי' הבני בשו"ת (מובא הרמ"ק בתחלת שם)
דגם בלינבה בעי' משיבה הבעלים לקנין, ומשיבה לבהכ"ר גם בלינבה לוי נהנין,
(ולגי' הבני בשו"ת הוא בסתגות פלוג ומבר פמשיבה לבהכ"ר קנין), אולם הבבל
בין מבר נבילה לבין לינבה ומציאה, דמבר נבילה בעי' מעשה קנין דהוה
תלוי קנין. אבל לינבה ומציאה סגי במעשה קנין ולוי תלוי בקנין.
ולפי שנדר מן הרמ"ק נמי דמשיבה בעבדים אינו קונה, מיהו הוי מעשה
קנין (ובעי' דמשיבה מהני בישראל), אלא דליכא תלוי קנין במשיבה בעבדים,
אלא מעשה קנין מיהו איכא, אבל לוי מן הלוי הבאו. ועוד, דגם הרמ"ק שם.
ומן הרמ"ק הוי אלא דבר שהסברנו לעיל לגי שי' כו', ודו"ק.
(הלבש שם)